Cyan Magenta Yellow Black

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 68 (3318)

СУБОТА, 10 квітня 2004 року

Великоднє привітання Голови Верховної Ради України

Дорогі співвітчизники!

Сердечно вітаю вас зі Світлим Воскресінням Христовим — найвеличнішим святом християн, символом всеперемагаючої віри у незнищенність життя, надії на щасливе прийдешнє.

Неповторні Пасхальні дні прилучають нас до вічних і непоборних істин, залишених нам Творцем, і спонукають співвіднести власне буття з Його заповідями.

Упродовж віків християнські ідеали визначали шлях культурного і цивілізованого поступу людства. Зречення їх завжди оберталося трагедіями, непоправними втратами.

Сьогодні в Україні християнська спадщина виступає важливим чинником творення громадянського суспільства, основою формування культурної і національної ідентичності українців.

Спільними зусиллями Української держави і Церкви докладено багато зусиль для подолання важких наслідків недалекого минулого. Із небуття відроджено храми й монастирі, своєю активною соціальною діяльністю релігійні спільноти збагатили суспільне життя і примножили духовні надбання народу.

Наше майбутнє — в економічному і духовному піднесенні, в консолідації суспільства, в єдності віри, думки і справи в ім'я України, на благо кожного.

Тож нехай на цьому шляху Господь зміцнить наші духовні і тілесні сили, додасть снаги, терпіння й милосердя для гідного виконання свого християнського й громадянського обов'язку.

Нехай Великодні дні осяють вас теплом і радістю, покладуть початок вашим майбутнім звершенням та успіхам.

Нехай Господь благословить Україну.

Христос воскрес!

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

ФОТОФАКТ

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

У Запорізькому художньому музеї представлено понад 300 орнаментованих, інкрустованих писанок із усіх регіонів України. Яйце, оздоблене бісером, демонструє автор, запоріжанка Алевтина Медведєва.

НАПИШУ ВАМ І Я

Зі святом, Одесо!

Незабаром — 60-річчя визволення Одеси. Нас, ветеранів тих боїв, звичайно, не всіх запросять до міста-героя — Одеса небагата, як і всі ми, а ми вже старі, з нами клопітно. Але вітаю місто, учасником оборони і визволення якого я був і при цьому ледь не загинув від своїх. Їхав на броньовичку шукати зв'язок з одним із полків і на переправі через Куяльник мене обстріляли (з'ясувалося, автоматники генерала Жданова). Але зв'язок відновив. 10 квітня 1944 року, коли Москва салютувала Одесі, ми були не на Дерибасівській, а в плавнях Дністра. Зі святом тебе, Одесо!

Григорій ГАРАЩЕНКО, колишній капітан, нач. зв'язку 236-ї мотострілецької дивізії, 3-й Український фронт.

Київ.

(Закінчення теми на 2-й стор.).

КАРТИННА ГАЛЕРЕЯ

Леонід Литвин

Портрет жінки (1998 р.)

Полотно, олія.
Волинська галерея, Луцьк.

50–річчю КБ «Південне» присвячується

НАША КОСМІЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ

На Землі й у космосі

Реалізація прийнятої стратегії виходу з кризи з акцентом на співробітництво з провідними російськими фірмами, компаніями США та інших країн, розширення міжнародно-правової бази для ракетно-космічної діяльності, а також виконання національних програм дали позитивні результати.

Було збережено виробництво РН типу «Циклон» і «Зеніт». У міжнародній кооперації створено триступінчасту РН «Зеніт-3». Третім ступенем РН було обрано модифікований четвертий киснево-гасовий ступінь російського носія «Протон» з багаторазовим включенням маршового двигуна. Це значно збільшило енергетичні можливості «Зеніту», забезпечивши виведення КА великої ваги на високі кругові й різноманітні еліптичні орбіти, у тому числі орбіти з підвищеними перигеями. У результаті модернізована РН «Зеніт-3» (у майбутньому «Зеніт-3SL») стала конкурентоспроможною стосовно до європейської РН «Аріан-5», російської РН «Протон», а також до китайських РН сімейства «CZ».

(Закінчення на 5-й стор.).

У НОМЕР

У колгоспних конторах навчатимуться діти

Влада Ярмолинецького району, що на Хмельниччині, вирішила віддати учням спорожнілі приміщення колишніх колгоспних контор. На будівництво і ремонт старих шкіл гроші відшукати практично неможливо. А в Пасічній, Виноградівці, Вербці Дерев'яній та інших селах, де майже припинили діяльність місцеві господарства, адміністративні приміщення залишилися без господарів. Селяни не претендували на цю частку майнового паю, а погодилися віддати її під школи, **повідомляє наш власний кореспондент Ірина КОЗАК.**

Дісталося на горіхи представникові преси

У Сімферополі невідомі жорстоко побили Дмитра Пожидаєва — веб-майстра інтернет-видання «Кримська лінія», яке останнім часом опублікувало серію матеріалів про погром у барі «Коттон» і діяльність у Криму скінхедів. Не менше чотирьох нападників зненацька повалили його на землю і почали бити ногами по голові. Пожидаєва госпіталізовано з тяжкою черепно-мозковою травмою. На думку Дмитра, напад міг бути пов'язаний з його професійною діяльністю, в чому правоохоронці сумніваються, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор ХОМЕНКО.**

А вода прибуває

Уже 22 населені пункти Чернігівської області відрізано повінню від шляхів сполучення з іншими селами. Нову Папірню взагалі підтоплено. За прогнозом облгідрометеоцентру, пік весняної повені Дніпра на посту Неданчичі може сягнути позначки 720 сантиметрів, що вище критичної межі на 42 см. У районі Новгорода-Сіверського води Десни теж прибувають і розширюють площу підтоплення, **повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.**

Античні вази в коробках із взуттям

Античні вази і золотий перстень, яким більше двох тисяч років, знайшли харківські прикордонники і митники у потязі «Севастополь—Москва». Безцінні стародавні знахідки містилися в контрабандних коробках із взуттям, що перевозив через кордон робітник бригади цього потяга.

Багаж «поза законом» витягли з місць схованки під час звичайного огляду. Згідно з описом, що знайшли разом з вазами, всі предмети виготовлено на території Давньої Греції. Найстарішій посудині дві з половиною тисячі років — п'яте сторіччя до нашої ери, **повідомляє наш власний кореспондент Микола КОСИЙ.**

Учора

■ У Музеї космонавтики відбулося урочисте засідання, присвячене Дню космонавтики та працівників ракетно-космічної галузі України.

■ Голова Національного банку України Сергій Тігіпко презентував монету «Чемпіонат світу з футболу 2006 року».

Завтра

■ У Великдень Свято-Успенська парафія та Українське православне братство святого апостола Андрія Первозваного проведуть богослужіння біля входу до Києво-Печерської лаври.

Незабаром

■ 13 квітня у Верховній Раді України розпочнеться День уряду на тему: «Про сучасний стан пенсійного забезпечення та запровадження пенсійного страхування в Україні».

11 квітня — Міжнародний день визволення в'язнів фашистських концтаборів

БЛІЦОПИТУВАННЯ — ЛУГАНЩИНА

Що ви знаєте про нацистські табори смерті?

Надія Максимівна, 80 років:

— Я сама була в таборі для східних робітників у Штудгарті. Після перемоги радянських військ під Сталінградом нас примушували працювати по 12 годин на добу, а годували дуже погано.

Борис Антонов, 25 років, підприємець з Алчевська:

— Читав, що в концтаборах нацисти знімали з людей шкіру з татуюванням. І так створювали цілі колекції...

Андрій Кононов, учень 9 класу:

— У концтаборах з людей знущались, не давали їсти, спалювали у газових печах. Мені про це розповідали батьки.

Вадим, 35 років, військовослужбовець:

— До радянських людей ставлення у фашистських таборах було найгіршим, бо, як відомо з історії, Сталін заявив, що в Радянському Союзі полонених немає.

Уляна Шутова, студентка аграрного університету, 20 років:

— У концтаборах над людьми проводили медичні досліди, спалювали їх у печах і попіл використовували як добриво під час обробітку землі. Це жах!

Розпитувала Алла АНТИПОВА.

Україна олімпійська: 1952—2004

Борис ШАХЛІН

7

Учора у Львові урочисто відкрито другу чергу Сихівського шляхопроводу

Пристрасті за Конституцією

Для остаточного схвалення змін до Основного Закону не вистачило шести депутатських голосів

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Вечірнє засідання 8 квітня

Двісті дев'яносто чотири голоси за потрібних як мінімум триста голосів — такий результат голосування за зміни до Конституції України. Хоча на зелені кнопки «за» натиснули не тільки представники парламентської більшості, а й комуністи та соціалісти, голосів усе одно не вистачило. У кулуарах запанувало деяке розгублення: декотрі почали вітати одне одного з перемогою (так, нібито вже на президентських виборах), а декотрі — визначати у своїх лавах «зрадників». Але тут розпочалася майже детективна історія: за що ж голосували? За який саме законопроект?

Під час обідньої перерви в кабінеті Голови Верховної Ради відбулася чергова погоджувальна рада лідерів фракцій. Соціалісти наполягали на своїх поправках до законопроекту конституційних змін: зокрема, продовжити термін обрання депутатів місцевих рад та міських голів до п'яти років та ввести в дію зміни до Конституції після наступних президентських виборів. Зрештою, зійшлися на такому компромісі: змінити в перехідних положеннях законопроекту терміни набрання його чинності. Однак чи можна вносити до конституційного законопроекту, який уже пройшов через Конституційний Суд, таку поправку? За словами Володимира Литвина, депутати зателефонували до голови Конституційного Суду України. І той відповів, що терміни набрання чинності закону є питанням політичних домовленостей.

Після того як на вечірньому засіданні виступили всі парламентарії, які забажали взяти участь в обговоренні проекту конституційних змін, глава парламенту поставив на голосування спочатку постанову про неприйнятність окремих статей законопроекту конституційних змін. Однак вона набрала лише 20 голосів. Решту проектів постанов про неприйнятність відкликали їхні автори. Голова лічильної комісії Валерій Мішура розпочав «перекличку» депутатів, які, за його даними, були відсутні через хворобу або перебували у відрядженні. Половина із названих виявилася в сесійному залі, однак близько десяти депутатів із більшості не було. На вимогу двох фракцій оголосили перерву, під час якої в кулуарах з'явилися деякі досі відсутні народні обранці. Після повторної «переклички» о 18.30 В. Литвин поставив на голосування остаточне схвалення законопроекту про внесення змін до Конституції України з такою поправкою: закон набирає чинності із дня вступу на пост глави держави президента, обраного на чергових виборах, тобто після 31 жовтня 2004 року. За цей варіант проголосували 294 народні депутати із 307 зареєстрованих у залі (фракції «Наша Україна» та БЮТ не реєструвалися), і Голова Верховної Ради оголосив вечірнє засідання закритим.

Однак координатор парламентської більшості Степан Гавриш у прямому ефірі на телеканалі «Інтер» заявив, що депутати проголосували не за законопроект №4105, який уже пройшов через Конституційний Суд та чекає на остаточне схвалення, а за... законопроект Олександра Мороза під зовсім іншим номером. До законопроекту №4105 Верховна Рада може повернутися будь-коли до завершення п'ятої сесії.

Юліана ШЕВЧУК.

Про службову невідповідність президента НТКУ

Денне засідання 9 квітня

*299 народних депутатів проголосували за постанову «Про інформацію президента Національної телекомпанії України». Зокрема, вони просять главу держави Леоніда Кучму розглянути питання про службову невідповідність президента Національної телекомпанії Олександра САВЕНКА **(на фото ліворуч)** за невиконання законів України.*

Відповідно до постанови НТКУ має виконати закон про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації та постанови ВР про порядок висвітлення роботи п'ятої сесії Верховної Ради четвертого скликання.

На початку засідання Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк оголосив депутатські запити, адресовані Кабінету Міністрів, Генеральній прокуратурі, профільним міністерствам та іншим органам виконавчої влади.

Однак у відведений Регламентом час для заяв народні депутати дали оцінку вчорашнім подіям. Першими це зробили представники опозиції. Народний депутат Віктор Пинзеник («Наша Україна») сказав, що вчора не було ні переможців, ні переможених. За його словами, перемогли всі. Парламент переступив той поріг, коли треба «використати цей унікальний шанс» для плідної роботи Верховної Ради.

Народний депутат Юлія Тимошенко вважає вчорашній день щасливим для України. І назвала одного комуніста, одного соціаліста та 35 незалежних парламентаріїв, які не проголосували, за її словами, «за конституційний закол», героями України. «Ці ганебні зміни, — запевнила одна з лідерів опозиції, — не можуть бути поставлені на голосування протягом року».

Водночас Станіслав Ніколаєнко (СПУ) вважає, що відбулися дуже важливі події: прийнято три закони — про вибори народних депутатів за пропорційною системою; вибори до Верховної Ради кримської автономії, місцевих рад, сільських, селищних та міських голів; вибори Президента. Все це дає підстави сподіватися, що й закон про внесення змін до Конституції буде також прийнято. Цю ж думку висловив і представник КПУ: «Політична реформа, про яку говорять комуністи, відбудеться».

Лідер фракції КПУ Петро Симоненко звернувся до народних депутатів з пропозицією терміново розглянути питання про відкликання українського контингенту з Іраку. Він також попросив народних депутатів повернутися до першочергових економічних проблем. Зокрема, щодо компенсації населенню втрачених заощаджень.

Голова Верховної Ради Володимир Литвин поставив на голосування пропозицію внести до порядку денного питання про повернення українських миротворців з Іраку. Однак за неї проголосували лише 163 народні депутати. Після цього сесія перейшла до розгляду порядку денного. Серед питань, внесених урядом як першочергові, — проект закону про загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій; інформація президента Національної телекомпанії України про хід виконання постанови Верховної Ради України «Про порядок висвітлення роботи п'ятої сесії Верховної Ради України четвертого скликання»; проект закону про внесення змін до Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів». Усього заплановано розглянути на пленарному засіданні 17 законопроектів.

Народні депутати сердечно привітали з днем народження свого колегу Григорія ДАШУТІНА.

Анатолій КАРАСЬ.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ПАМ'ЯТЬ

10 квітня — 60 років від дня визволення Одеси

КОТЕЛ

*Ні, отой гарячий «котел», в якому опинилися одразу дві фашистські армії, придумав, звичайно, не він, зовсім тоді ще юний син кавалерійського полку **Толя ВОЛЧЕНКО (на фото)**, а генерали в штабах. Зате він став одним із тисяч виконавців задуму, що звів нанівець плани гітлерівців вирватися з Одеси.*

28 березня кавалеристи генералаІсси Плієва форсували Південний Буг і одразу націлилися на Одесу. Та після взяття з боями містечка Березівки, від якого прямий шлях на Одесу пролягав через селище Комінтернівське, кінно-механізовані з'єднання генерала раптом почали ухилятися вправо, в напрямку важливої залізничної станції Роздільна. На проведеній незадовго перед цим зустрічі представника ставки маршала Олександра Василевського, командувача фронтом генерала армії Родіона Малиновського та генерал-лейтенантаІсси Плієва було схвалено план: оточити ворога навколо Одеси кільцем, не дати йому вирватися в напрямку Молдавії і знищити у «котлі». Щоб зробити це швидко, не давши фашистам отямитися, бій за Роздільну очолив безпосередньо генерал Плієв. 4 квітня станцію навальною атакою кавалеристів було взято. Кіннотники пішли далі, до річки Дністер і замкнули біля Біляївки та Маяків кільце оточення.

Наступ на Одесу йшов тепер з усіх сторін — зі сходу, півночі й заходу. Зірвати дамбу, щоб Пересип затопили води величезного Хаджибейського лиману й тим самим зупинити навальний наступ радянських військ, ворогам не вдалося. Партизанський загін Л. Горбеля знищив тут і обоз з вибухівкою, і команду з 50 підривників.

Увечері 9 квітня 1944 року війська 5-ї ударної армії генерал-полковника В. Цвєтаєва вже вели бої на східній околиці Одеси. Вночі в міські квартали з півночі увійшли частини та з'єднання 6-ї армії генерал-лейтенанта І. Шльоміна та 8-ї гвардійської армії під командуванням генерал-полковника В. Чуйкова. А рано-вранці 10 квітня із заходу до передмістя увірвалися й кінно-механізовані групи І. Плієва.

Визволителі Одеси були удостоєні високих нагород. І якщо генералу Плієву було присвоєно звання Героя Радянського Союзу, то сина кавалерійського полку Анатолія Волченка, якому на той час тільки семирічку закінчувати б, нагородили орденом Вітчизняної війни. Це була не перша бойова нагорода хлопчака. Адже, ставши до лав визволителів рідної землі від загарбників в одинадцять років, після того, як фашисти розстріляли його матір, Анатолій брав участь у визволенні 18 міст — і щоразу отримував за сміливість та відвагу то медаль, то орден... Одеса стала для Анатолія Тимофійовича другою малою батьківщиною, тут він знайшов для себе останню пристань. І місто щороку квітневої пори не забуває вдячно вклонитися ветеранам-визволителям.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

СВЯТО ПЕРЕМОГИ ЖИТТЯ

Володимир ЛИТВИН,
Голова Верховної Ради України, академік НАН України

Явлення Христа у цей світ — його народження, життя, смерть, воскресіння — заклавши основи християнської віри, стало часом переломлення цивілізаційного розвитку людства. Ера християнства відкрила перед ним досі невідому перспективу й якісно нову історичну матерію — духовне безсмертя. Відтепер для кожного з сущих корінним чином змінювалася сама сутність земного існування: його зміст, цінності й, найголовніше, — мета. Для мільйонів і мільйонів людей життя, освячене вірою, набуло вищого, істинного смислу й невідбутної цінності.

Усе, що відбувалося на нашій землі після пришестя Христа, уже не могло внутрішньо не координуватися і не співвідноситися з цією провіденціальною подією з подій.

Перехід від язичницького індивідуалізму до громадянського смирення, готовність не покоряти ближнього, а підкорятися і служити самому, таланту не стільки брати, скільки давати — все це стало визначальними прикметними ознаками становлення як нової людини, так і епохи християнства загалом. Непростий процес внутрішнього переродження наснажувався й животворно підтримувався щиросердною вірою, що яка б тяжка не була ноша цього світу — за все воздасться.

Релігія, формально увінчуючи ці перетворення, не давала простих відповідей на доленосні питання, змушувала, натомість, думати, рефлексувати, налаштовуватися на самовизначення і самопізнання в пошуках кінцевого покликання свого буття. Її призначення полягало в орієнтуванні, у власне етимологічному підказі — возз'єднанні, відновленні колись втраченого зв'язку між людиною й Богом.

Зародившись як релігія, християнство стрімко набуло форми особливої культури, що виявлялася у спільних для віруючих традиціях, єдиному світогляді.

Його історія — історія нескінченних змагань між силами світла й пітьми, що прокладала свій тернистий шлях посеред висот піднесень і глибин занепаду. Вражаючі літописні скрижалі досягнень людства цього періоду відтінюються і «урівноважуються» такими ж зводами втрат і руйнацій.

Але завдяки саме християнській світоглядній цілісності європейська цивілізація могла щоразу долати труднощі, тенденції деградування і регресії, набуваючи при тому тільки їй властивих і показових рис: розвинутої трудової етики, організованості, соціальної відповідальності й колективного прагматизму в поєднанні з простором для індивідуальних пошуків.

У своєму розмаїтті — від способу життя до технологічних проривів, наукових новацій та відкриттів — суспільне буття переплелося з християнством у нерозривну сув'язь.

Релігійна духовність українців була визначальною, основоположною рисою нашого характеру на всіх етапах історичного розвитку. Тим яснішa символіка національного відродження саме в ці, Великодні дні. Напередодні їх це увиразнюється і стає особливо зримим.

Еталон і Закон євангельських заповідей ілюструється змістовною суттю цих днів, відкривається у символіці Воскресіння.

Його благодать, притягальна і спонукальна сили, не тільки наближують зрозумілість відбуття історичного довгочасся, а й, вивільнюючи світло Істини, роблять доступною людській свідомості єство відбутого.

Окрім дару надії, це ще й нагода без упередженості, пристрасності й суєтності вкотре подумки осягнути етапи поступу і духовного змужніння людства, чесно співвіднести й задекларувати своє місце у тій спільній християнській біографії. Простежуючи тяглість віків, відзначити — що ж було визначальним у суспільному устремлінні людства? Чим трималося добро? Що викликало і що рухало злом? Які їх пропорції в сьогоденні? І, зрештою, чи є можливість взагалі позбутися всього того, що заважає й перешкоджає усталеності та торжеству на нашій землі гармонії миру, добра, краси?

На безкінечні подібні запитання відповідь критиметься лише у двох варіантах — ствердженні або запереченні — духовності. Конкретика й водночас узагальненість здатні не тільки все висвітлити та пояснити, але й протестувати кожного на предмет власне її «сповідування».

Торкатися цього поняття сьогодні (як, до речі, й в усі попередні часи), значить зачіпати найсуттєвіші сторони буття, порушувати найважливіші й найактуальніші проблеми суспільного розвитку,

Індикаторна по своїй суті, вона акумулює творчий потенціал суспільства. І вже хоча б через це питання духовності набагато важливіше й нагальніше за всі інші проблеми — і політичні, і економічні. Духовність —це піднесення особистості над біологічним існуванням, її ціннісне звеличення. Водночас це й забезпечення моральності суспільства, його здорового розвитку. А зворотний бік цього явища — бездуховність — означає протилежні як орієнтири та пріоритети, так і загальні наслідки.

Християнська ментальність, моральні засади й чесноти особистості здатні відкрити особливу грань духовності, духовності, яка дає людині усвідомлення умовності часу. За словами просвітителя, з духовності виходить стежина Вічності, «у якій часу більше не буде». Розуміння цієї обставини обдаровує уже не відчуттям позачасової свободи, а знанням безсмертя, що спонукає до абсолютної щирості у прагненні достеменно проіспитувати себе перед його порогом, духовно відродитися для безкінечного буття. Досягнення його перетворюється на смисл життя.

Постійно перебуваючи перед лицем Творця, людство вільне у своєму виборі — наближатися до нього, а чи віддалятися. Сказано: «Багато званих, а мало обраних». Звано всіх, кожну людину, але далеко не всі чують і, що страшно, не всі хочуть почути.

Як наслідок такої «глухоти» — незліченні і непоправні суспільні потрясіння, матеріальні і духовні катаклізми, переповнені чаші людських страждань. Увесь незавидний реєстр дикунств попередніх часів — результат зречення духовності, нехтування моральними засадами.

Нинішнє суспільство переповнене благими й благородними ідеями, але воно не здатне їх практично реалізувати саме через брак духовності, дефіцит власне людських якостей. Без гідних провідників достойні ідеї здатні лише збагачувати теорію, продовжуючи залишатися привабливою утопією для наступних поколінь.

Свого часу Ф. Достоєвський зазначав, що тільки через легковажність людина не ставить на перший план питання віри. Адже цілком очевидно: що вищий дух, то досконаліша реальність. Засвоєння Заповідей, свідоме й інтуїтивне їх дотримання забезпечує духовне прилучення до Вищого Буття — мети і смислу світового життя.

Світле Христове Воскресіння звернене до людства закликом відроджуватися з небуття, прилучатися до істинних чеснот і цінностей. Своєрідним хронологічним рефреном це свято знову і знову дарує «шлях, істину й життя».

У кожної людини, спільноти, народу, держави є кінцева мета житейських устремлінь. На її справдження спрямовуються всі зусилля, їй підпорядковуються всі помисли й справи, нею звіряють життєві цінності й кожен свій крок поступу на шляху до її наближення. І мова не про тактичні накреслення, не про тимчасові орієнтири й суєтні домагання, а про означення доленосні, хронометровані вічністю.

Осмислений, виважений вибір, зцементований вірою, не може не завершитися перемогою. Свідченням цього виступають історія християнства, життя подвижників, зрештою, доля нашої Батьківщини.

Ступаючи на стезю морального вдосконалення, людина неминуче творить над собою внутрішній суд, результатом якого є не лише очищення, просвітління й освячення свого нинішнього стану, а й «лікування» свого минулого. З'являється розуміння, що, переставши бути носієм добра, мимоволі стаєш розповсюджувачем зла, що існує кругова порука цих категорій: моральні люди не можуть будувати аморальне суспільство, а духовність — продукувати бездуховність. Зрештою, з'являється головне — переконання — людське єство запрограмоване на прагнення осягнути спасенну Істину, а земне життя є наполегливий пошук шляху здійснення цього. Як доказ, слова Афанасія Великого: «Бог став людиною, аби людина стала богоподібною». Глибинна сутність цих слів по-особливому доступна саме в ці дні.

Смертю смерть поправ, Спаситель найстрашнішу трагедію людства змінив на остаточну, вирішальну перемогу. Воскресіння Христа стало тріумфом життя й торжеством Його Вчення.

Пробуджена весняна природа ілюструє своїм прикладом невідбутність і незборимість Законів правди, добра, світла, любові, краси. Разом з нею віншують Христа і наші душі, вкотре обдаровані надією на Вічність.

Понад двадцять століть тому відбулася цілковита перемога добра над злом, перемога Божа. А тепер лишається здобути її й кожному з нас.

Господні равлики

Якщо сьогодні зранку піднятися високо-високо в небо, вам відкриється дивовижна картина: на величезному просторі, від Афін до Владивостока, фарбують крашанки і навіть розписують писанки. Бо завтра — Великдень.

Навіть коли піднятися в небо не так високо, а щоб бачити хоча б весь Київ, картина та сама, готуються всі: депутати, міністри, міліціонери, пенсіонери.

А ось, просто під вами (якщо дивитися на Київ з неба) — Либідська площа. А на тій площі — Центр сучасного мистецтва «Дах». Вам видно? А в «Даху», як завжди по суботах, діє дитячий ігровий майданчик «Равлик». Тут в іграх та забавах засвоюється традиційне народне мистецтво. Равлик, як відомо, носить із собою все, що йому Бог дав. От і діти вчаться цього мистецтва від Равлика. А дівчинка, яку ви тут бачите, — Софійка Компаніченко. Їй — рік і три місяці. Над усе вона любить розписувати писанки. Очевидно, Софійка лиш почала справу. Бо, коли робота завершиться, у дівчинки будуть розписані щоки, ніс та вуха. І мама понесе її мити. А завтра — Великдень!

(**На знімках** ліворуч — над писанкою працює Сергій Куценко з 4-ї київської середньої художньої школи. Знімки зроблено на недавно відкритих вечорницях за участю «Даху» і «Равлика»).

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

...І запахне липою

Велелюдні толоки відбулися у містах і селах Буковини

У переддень Великодня на Буковині відбулися масові заходи із санітарної очистки та озеленення міст і сіл. За традицією буковинські газди прибирають не лише на своїх оборах, а й вичищають засмічені береги річок, лісосадки вздовж доріг, впорядковують цвинтарі. У чернівецькому парку Жовтневий працювали півтисячі небайдужих до довкілля людей. Найбільш активно засаджували податківці, судді і працівники прокуратури. Достойно були представлені й природолюби із студентства, пенсіонерів та школярів. У акції взяв активну участь буковинський глава облдержадміністрації Михайло Романів, який заявив, що у краї в день загальнонародної толоки посаджено близько 20 тисяч дерев, 15 тисяч кущів, розбито 35 нових скверів. Сам Романів посадив молоду липу у новій липовій алеї.

Сергій СУЛИМА.

На знімку: керівник Герцаївського лісгоспу Георгій Апетрі з настоятелем Банченського монастиря отцем Михайлом висаджують молоді ялинки на території обителі, де виховуються понад 100 хворих дітей із неблагополучних родин.

Фото автора.

«Скільки раз хрести я положила, стільки раз і помолилась за святе...»

Понад 60 вишитих ікон та картин на біблійні сюжети на виставці творів народних умільців, котру традиційно щорічно організовує просто неба обласний історичний музей, найбільше привертали увагу відвідувачів. Вони завмирали перед незвичною експозицією і, вражені сонцесяйним іконостасом, вдумливо вдивлялися в лики святих, поринали в роздуми, спогади і молитви. А Ісус, Божа матір, святі Миколай-Чудотворець та Пантелеймон, апостоли та ангели, увічнені на полотні вишивальницею Таїсією Афанасіївною Яровою — (ТАЯ), як живі, споглядали цей білий світ. І сама усміхнено-щаслива Таїса Афанасіївна щедро випромінювала одухотворене Світло — явну ознаку Божого помазання.

Вишиває вона протягом всього свого життя, відколи себе пам'ятає. Науку ту та любов до краси і бажання творити її перейняла від своєї вже покійної мами —справжньої майстрині, котра до того ж вміла ще й гарно шити, в'язати дуже красиві речі, особливо пухові хустки. Працюючи вчителькою початкових класів, Таїсія Афанасіївна ніколи не полишала вишивання, з року в рік удосконалювалася в ньому і дітей прилучала до прекрасного. З-під її рук з'являлися пейзажі, портрети, натюрморти. А коли перебувала у Франції, Данії, на Кубі, де працював її чоловік Григорій Макарович — спеціаліст сільського господарства — глибоко ознайомилася з живописом епохи Відродження, відвідуючи всесвітньо відомі картинні галереї та музеї. Там же вперше почула орган. Відтоді зрозуміла — живопис і музика — її покликання.

Та життя несподівано піднесло цілу низку нелегких випробувань, змусивши відкласти улюблені заняття. Хвороби, а затим й одна за одною смерть шести найближчих і дорогих людей не могли не позначитися на здоров'ї Таїси Афанасіївни. Занедужала і надовго. А то якось побачила у журналі ікони Божої Матері та святого Миколая, розроблені для вишивання хрестиком. Побачила й одразу відчула в собі нестримне бажання увічнити ікони.

Прискіпливо ставлячись до готових схем для вишивання, накладених на відомі картини Рафаеля, Рубльова, Діонісія, вишукувала й оригінали, щоб якомога точніше відтворити їх. Працюючи над «Мадонною Літтою» Леонардо да Вінчі, помітила невідповідність готової схеми й ікони. Щоб уникнути цього, внесла в розробку власні корективи: контрастнішими кольорами відтворила підборіддя.

— А взагалі, — зізнається Таїса Афанасіївна, — обличчя святих вишивати дуже складно. По-перше, боляче колоти його голкою. А по-друге, Божі очі дивляться в мене, стежать за мною, від чого відчуваю хвилювання. Тому лик вишиваю, коли роботу вже завершено. Хоча раніше саме з нього починала ікону.

Розробила й власний шов — гобеленовий, який дає можливість передати найбільш витончені риси святих ликів, створити на полотні відчуття простору, наситивши його сонячними променями і повітрям. Найбільш вдало це проявилося на картині «Наречена», котра особливо імпонує Таїсії Афанасіївні, бо в образі романтичної, відверто-сонцесяйної дівчини, яка воєдино злита з природою, вона впізнала себе.

Щойно Таїса Афанасіївна завершила картину «Тиша», яку виношувала довгих десять років. А втім, це навіть і не картина, а — відчинене вікно у безмежний простір, наповнений небом, сонцем, хмарами, птахами, деревами, травами, струмками, над яким щедро розлита Божа благодать. Зважте лише на те, що нерозмаїта кольорова гама картини містить 72 відтінки! Як би прислужилися людям всі ці твори, якби їх було зібрано в музеї чи хоча б видано окремою збірочкою! Спонсори, потрібні спонсори...

Коли пішов з життя чоловік — її натхненний однодумець, найперший порадник і критик — всі наступні свої картини Таїса Афанасіївна вишивала тільки на чорному тлі.

Та ось з'явилися вже й поодинокі сонячні полотна, на які надихнули вишивальницю онучата. Сподівається Таїса Афанасіївна, що котрась із дівчаток прийме з бабусиних рук мистецьку естафету. Хочеться їй, щоб всі вони любили життя, людей, робили добро і пошанували з Божої благодаті світло своїх чистих душ.

Ніна ТИТОВЕЦЬ.

Новомосковський район Дніпропетровської області.

Козак Мамай у Севастополі

У передвеликодневому Севастополі (вперше за всю його історію) відкрито виставку української ікони кінця XVII — початку XX сторіч. Тут 65 експонатів із приватної колекції Олександра Смакоти. Враження дитинства, що пройшло в селі Кременівка на Дніпропетровщині, у краї стародавніх козацьких слобод, вплинули на долю шукача і хранителя великої спадщини народного іконописного мистецтва.

— У 1965-му я пережив потрясіння, дивлячись на руйнування сільського храму. Як плакала моя бабуся! —згадує Олександр Васильович. — Давнє бажання дістати для бабусі «іншу ікону» замість колишньої підвигли мене на пошук українських народних ікон і картин із серії «Козак Мамай».

Фото автора.

Тепер у його колекції не тільки зразки іконописної школи Києво-Печерської лаври, що була однією з найвідоміших у Європі. Добре представлені домашні народні ікони, образи на полотні, походження яких йдуть від запорізьких похідних іконостасів. Раніш до них не було інтересу, тепер у колекції Смакоти представлено найрідкісніші зразки. Саме вони тісно ріднять українську ікону і народну картину. Більш як 200 експонатів Смакота подарував дніпропетровським музеям, історичному і художньому. А на пам'ять про нинішню виставку колекціонер обіцяв залишити деякі образи в дарунок музеєві Севастополя.

А поки що вдячні севастопольці вітають виставку народної української ікони і картини, організували тут виступ самодіяльних колективів «Червона калина» і «Чарівниця», у виконанні яких звучить відповідна моментові духовна музика.

Уже в перший день роботи виставки Олександр Смакота і головний хранитель Севастопольського музею імені Крошицького Галина Лесич (на знімку вони разом) одержали десятки вдячних відгуків за подарунок до світлого свята Великодня, за можливість доторкнутися до самобутньої української народної творчості, за можливість побачити стародавні світлі лики Богоматері, Христа і святих угодників.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

ШКОДА...

Малиновий дзвін. А де він?

Унікальне свято «Благовіст Волині», що не має аналогів в Україні, цього року не відбудеться в Луцьку

Щороку, другого Великоднього дня, після ранкової служби Божої, лучани поспішали в старовинний замок Любарта, на свято дзвонарського мистецтва «Благовіст Волині». Найкращі майстри краю та гості демонстрували тут своє вміння гри на дзвонах. Такого свята ніде в Україні немає. Є в Росії, в Архангельську й Ростові-Великому.

На жаль, цього року «Благовіст Волині» на Великдень не відбудеться. Організатор, луцький історико-архітектурний заповідник «Старе місто», не має коштів, щоб запросити дзвонарів. Байдужою до унікального свята залишилась і обласна влада. Тож фестиваль, колись щорічний, тепер проводиться вряди-годи, через рік або й через два. Спробували якось його «прив'язати» до Дня Незалежності, та нічого не вийшло. Глядач, якого спокушали десятки інших видовищ, не пішов масово слухати дзвонарів. Все-таки це свято пасхальне.

Потерпав фестиваль і від того, що в середині 90-х років XX століття з унікальної колекції почали забирати дзвони для відроджених храмів. Добре, що тоді знайшлися кошти, щоб закупити нові дзвони на Нововолинському ливарному заводі й частково виміняти на них у церковних громад історичні реліквії. Але з майже ста дзвонів, які були в замку, залишилася лише половина. Поміняли й дзвіницю. Колись нею слугувала майже тридцятиметрова Владича вежа, а тепер довелося звести невисоку споруду на подвір'ї замку.

І все ж колекція дзвонів Луцького замку й нині найкраща в Україні. Окрім церковних, тут є також дзвони, які висіли колись на залізничних і поштових станціях, корабельні ринди, наддужні і нашийні (шаркуни) дзвоники кінних трійок та багато інших. Найстаріший у колекції дзвін відлито ще 1647 року. Є тут роботи відомої російської фірми Олов'янішникових, Фільчинських з колишньої Станіславщини (Івано-Франківщини), роботи австрійських, румунських і, звісно, волинських ливарників.

Старший науковий співробітник заповідника Валентина Буднікова, яка разом зі своїми колегами збирала цю унікальну колекцію в закритих церквах, переконана, що перші дзвони на землях України відливалися саме на Волині. Про це свідчить запис в Галицько-Волинському літописі (рік 1288-й): «Князь Владимир Васильковичь отлил колокола дивны слышаньем, каких не бысть во всей земли». Вони були призначені для церкви волинського містечка Любомль. Зображення дзвонів знайшли і на залишках відкопаної на території замку церкви Іоана Богослова (XII століття). Прикметно, що завершує експозицію дзвін з наймолодшого міста цього краю Нововолинська. Бо саме Нововолинський ливарний завод першим у наш час розпочав виробництво церковних дзвонів. Найбільший з них, восьмитонний, нині — на дзвіниці Михайлівського Золотоверхого собору в Києві.

Розповідаючи про дзвони Луцького замку, не можна не згадати тих, хто доклав чимало праці, щоб зібрати їх, щоб започаткувати фестиваль «Благовіст Волині». Це колишні працівники заповідника Віктор Іржицький, який, до речі, був першим його директором, Петро Троневич, Галина Марчук, Борис Сайчук (на жаль, уже покійний), нинішній директор «Старого міста» Тарас Рабан, а також професор зі Львова Павло Жолтовський (теж покійний).

Фото Галини ФЕДОРЕНКО.

Їм доводилося переконувати тодішнє начальство, що дзвони — не лише церковний атрибут. Мабуть, саме тому з'явилися в експозиції шкільні дзвоники, корабельні, залізничні і поштові, дзвоники-тронки. Згадали тоді й про Бухенвальдський дзвін, і про дзвони білоруської Хатині. Експозиція від цього теж виграла.

Галина Марчук (нині голова Волинської обласної організації товариства охорони пам'яток історії та культури, а тоді молодший науковий співробітник заповідника) пригадує, як 1988 року під час великоднього хресного ходу вперше задзвонили дзвони луцького Свято-Троїцького собору. Перед тим вони з настоятелем собору отцем Адамом обмотали язик дзвона рушником, провели репетицію, а вже на свято вдарили у дзвін на всю силу. За це тоді Галину Степанівну ледь з роботи не вигнали. Яких лиш дурниць не вигадували, мовляв, дзвін заважає хворим розташованої неподалік обкомівської лікарні. Хоч, як вважає пані Галина, з історії відомі випадки, коли церковні дзвони навіть відганяли різні пошесті, навіть чуму і холеру.

Луцьк, переконана Галина Марчук (а вона теж вміє грати на дзвонах), міг би стати центром підготовки дзвонарів для всієї України. Вже зараз тут навчаються цьому давньому мистецтву учні Волинської духовної семінарії Української православної церкви. Справі відродження дзвонарського мистецтва міг би допомогти і фестиваль «Благовіст Волині». Можливо, це свято треба взяти під опіку Мінкультури та церковним ієрархам. Не можна допустити, щоб «Благовіст Волині» замовк назавжди.

Микола ЯКИМЕНКО.

Луцьк.

На фото: дзвони замку Любарта.

МАЙСТЕР-КЛАС

Американські школярі вчаться розмальовувати великодні писанки

Їм також покажуть, як у нас печуть паски. Це — один із напрямів освітньої програми, котру підготували для гостей в Антрацитівській спеціалізованій СШ №5. Протягом трьох тижнів заокеанські гості житимуть у сім'ях і вчитимуться в школі, вдосконалюючи знання слов'янських мов. Заплановано для них і поїздки Україною для ознайомлення з нашою історією, культурою і традиціями.

Участь у проекті з обміну школярів двох країн стала можливою завдяки перемозі Ірини Лаборчук у програмі «За відмінне викладання англійської мови і країнознавства». Вона увійшла до десятки найкращих учителів України і стажувалася в Америці.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Як вийти з іракської війни і зберегти честь мундира

КОМЕНТУЮЧИ ПОДІЮ

Цього тижня в Іраку тривали криваві сутички. У бойові дії було втягнуто й український контингент. Чи повинна Україна відкликати своїх вояків, враховуючи, що мандат, наданий їм ВР, не передбачав їх участі у воєнних діях? Як розвиватимуться події в Іраку?

Валерій ЧАЛИЙ, директор міжнародних програм Центру Разумкова:

— Коли країна ухвалює рішення, то не лише орієнтується на національні інтереси, а й прогнозує певні наслідки. Щось схоже свого часу відбувалося в колишній Югославії, де під час кризи, на жаль, загинули наші миротворці. Але тоді не було закликів негайно відкликати наших вояків. Гадаю, що нині питання дуже політизоване, тож, роблячи прогнози, потрібно зважати на позиції політичних сил, з яких складається парламент. Проте поспішних кроків робити не можна. На мій погляд, виведення наших військ цілком можливе в разі воєнної ескалації в Іраку і може ґрунтуватися на законних підставах. Але, думаю, що сьогодні таке рішення було б передчасне. Зараз важливо проаналізувати ситуацію, мати план щодо евакуації нашого миротворчого контингенту, чіткі орієнтири з боку політичного керівництва.

Стосовно можливого розвитку подій: на жаль, нині в Іраку розігрується один із найгірших сценаріїв. Усі учасники коаліції і всі впливові держави у світі зацікавлені в стабільності в цьому регіоні. А ключ до неї сьогодні заховано в Іраку. Гадаю, учасники коаліції спробують перевести події в мирне русло. А ті, хто не бере участі в коаліції, не підливатимуть масла у вогонь. Проте якщо конфлікт набуде рис відкритого військового протистояння, вважаю, що єдиним виходом буде надати можливість вирішувати долю цієї країни її населенню. В цьому разі мій прогноз щодо стабільності досить песимістичний.

Олександр СУШКО, директор Центру миру, конверсії та зовнішньої політики:

— Те, що нині відбувається в Іраку, пов'язано насамперед з неврегулюванням у країні: досі не сформовано іракське самоуправління, немає політичної згоди головних сил у суспільстві, зокрема щодо формування уряду. Відповідно немає й міжнародного легітимного рішення стосовно Іраку. Використовуючи це, екстремістські групи ведуть інтенсивну збройну боротьбу, щоб поліпшити політичні позиції своїх провідників на подальших переговорах про майбутнє Іраку.

Фото АП.

Щодо наших миротворців... Ми пам'ятаємо, що мандат, виданий Верховною Радою, не передбачав участі наших вояків у бойових діях. Але як трактувати обов'язки миротворця, який перебуває в «гарячій» точці? Місія його в будь-якому разі передбачає захист громадських об'єктів, мирного населення, місцевої адміністрації. В цьому випадку наші миротворці вдалися до опору. Це не можна трактувати як втручання у війну. Вони не здійснювали наступальних операцій, не захоплювали територій. Лише захищали громадські установи на тій території, де виконують свою миротворчу місію. Я не вважаю, що вони перевищили свій мандат. Але є й інші трактування. Тож з цього приводу буде дискусія в парламенті. Це — вигідна тема для політичних сил, щоб набирати політичні очки. Особисто я не бачу потреби зараз приймати рішення про відкликання наших миротворців, бо саме тепер, коли ситуація надзвичайно непроста, дуже важливо показати, що українці спроможні виконувати складні задачі. Інакше незрозуміло, які миротворчі послуги Україна пропонує. Врешті, це справа честі для військових.

Анатолій ПАВЛЕНКО, незалежний експерт:

— Є всі підстави казати, що там починається війна проти окупації альянтами Іраку. Безперечно, має місце і боротьба за владу. США напередодні виборів президента намагаються уникнути негативних наслідків іракських подій, а тому, гадаю, планують залучити до розв'язання конфлікту ООН. Потрібна резолюція ООН, яка дала б можливість прийняти рішення про використання сил НАТО. Недаремно США звернулися до десяти країн, щоб утворити спільний підрозділ для захисту місії ООН (якщо вона там працюватиме), щоб вирішити питання наступної передачі влади, легітимності нового уряду, а також сприяти появі тієї резолюції, про яку я вже згадував. Останніми днями події розгортаються дуже небезпечно не лише для цього регіону, а й для всього світу. Тому звернення Генерального секретаря ООН Кофі Аннана до Іспанії щодо затримки виведення її військ з Іраку дають підстави казати, що ООН все-таки планує прийняти якусь резолюцію.

Олександр БОГОМОЛОВ, Центр близькосхідних досліджень:

— Нині, як мені відомо, український контингент намагається утриматися в рамках наданого йому Верховною Радою мандата. А саме — не брати участі у прямій конфронтації з місцевим населенням. Але логіка розвитку подій така, що уникнути цього вже не вдасться. Тобто треба приймати рішення — або йти на конфронтацію і брати участь у воєнних діях, або ні.

Те, чим займаються в Іраку наші солдати, дедалі більше нагадує не поліцейські функції, а відкриті воєнні дії. У країні докорінно змінилася політична ситуація — якщо раніше війська коаліції воювали проти тих, кого можна було вважати окремими особами або організаціями, що підпадають під категорію терористів чи незаконних формувань, то тепер усе інакше. На бік шиїтських повстанців найчастіше переходять навіть представники місцевої влади, призначені американцями. Відбувається все це під гаслами визволення країни від окупантів. Найвищий духовний шиїтський авторитет, чиє оточення свого часу співробітничало з коаліційною адміністрацією, не засуджує цих дій.

В Іраку істотно змінюється розстановка сил. І сунітська меншість — зокрема у Фаллуджі, воює з коаліцією, і шиїтська більшість дедалі більше втягується в конфронтацію з американцями. Тобто вочевидь іракці незалежно від конфесії опинилися десь по один бік фронту.

Та сторона, що протистоїть коаліції, після передачі влади національному уряду цілком може стати частиною легітимної влади. Може бути, що в особі Ас-Садра ми маємо справу з майбутнім членом кабінету. Змінилося і ставлення до дій коаліційних військ в Іраку в країнах Близького Сходу, на що також треба зважати. У зв'язку з цим важливо правильно оцінювати політичну ситуацію в Іраку і вже на цьому тлі розглядати юридичні питання участі наших миротворців у цій операції. Зокрема, у контексті політичних пріоритетів України на Близькому Сході та у світі в цілому.

Підготували Наталя ФІЛІПЧУК і Ганна ЛУКАНСЬКА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законів України

Верховна Рада України **постановляє**:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. У статті 19 Закону України «Про Єдиний митний тариф» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 19, ст. 259; 1996 р., № 41, ст. 192; 1999 р., № 31, ст. 253; 2000 р., № 3, ст. 20, № 21, ст. 163, № 35, ст. 283, № 38, ст. 318, № 48, ст. 406; 2001 р., № 11, ст. 46, № 30, ст. 143, № 50, ст. 261; 2002 р., № 11, ст. 81, № 33, ст. 236, ст. 238, № 35, ст. 259, № 36, ст. 266; 2003 р., № 10—11, ст. 86; із змінами, внесеними законами України від 20 листопада 2003 року № 1300-IV і від 27 листопада 2003 року № 1344-IV):

1) пункт «й» викласти у такій редакції:

«й) документи та видання, які надсилаються в рамках міжнародного обміну до освітніх, наукових або культурних закладів, у тому числі бібліотек. Перелік цих закладів визначається Кабінетом Міністрів України»;

2) доповнити пунктом «ц» такого змісту:

«ц) фармацевтична продукція, сполуки, що використовуються для її виготовлення, які не виробляються в Україні і класифікуються за групами 28, 29, 30 УКТ ЗЕД, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України».

2. У Митному тарифі України, затвердженому Законом України «Про Митний тариф України» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 24, ст. 125; Офіційний вісник України, 2001 р., № 18, ст. 781; Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 45, ст. 239; 2002 р., № 9, ст. 68, № 18—19, ст. 133, № 32, ст. 233, № 33, ст. 237; 2003 р., № 7, ст. 64, № 8—9, ст. 85, № 26, ст. 187, ст. 188, № 29, ст. 235, № 39, ст. 335; 2004 р., № 2, ст. 7, № 5, ст. 24):

1) у розділі V:

цифри і слова:

«2601 11 00 00	- - неагломеровані:	2	5	-
2601 12 00 00	- - агломеровані	2	5	-»

замінити цифрами і словами:

«2601 11 00	- - неагломеровані:			
2601 11 00 10	- - - концентрати залізорудні	2	5	-
2601 11 00 90	- - - інші	2	5	-
2601 12 00	- - агломеровані:			
2601 12 00 10	- - - окатки залізорудні	2	5	-
2601 12 00 90	- - - інші	2	5	-»;

2) у розділі VI:

цифри і слова:

«3402 90 10 00	- - поверхнево-активні засоби	25	50	-»

замінити цифрами і словами:

«3402 90 10	- - поверхнево-активні засоби:			
3402 90 10 10	- - - на основі кремнієорганічних речовин	10	50	-
3402 90 10 90	- - - інші	25	50	-»;

3) у розділі X:

цифри і слова:

«4811 39 00 00	- - інші	15	30	-»

замінити цифрами і словами:

«4811 39 00	- -інші:			
4811 39 00 10	- - - папір покритий поліетиленом, що здатний відокремлюватись, масою 1 м2 70/15 г (папір/поліетилен)	5	30	-
4811 39 00 90	- - -інші	15	30	-»;

4) у розділі XV:

цифри і слова:

«7204	Відходи та брухт чорних металів; залізні або сталеві відходи у зливках для переплавки (шихтові зливки):			
7204 10 00 00	- відходи та брухт ливарного чавуну	5	10	-
	- відходи та брухт легованої сталі:			
7204 21	- - нержавіючої сталі:			
7204 21 10 00	- - - з масовою часткою нікелю 8 % або більше	5	10	-
7204 21 90 00	- - - іншої	5	10	-
7204 29 00 00	- - інші	5	10	-
7204 30 00 00	- відходи та брухт чорних металів, луджені	5	10	-
	- інші відходи та брухт:			
7204 41	- - токарна стружка, обрізки, уламки, відходи фрезерного виробництва, ошурки, відходи обрізування та штампування, пакетовані або непакетовані:			
7204 41 10 00	- - - токарна стружка, обрізки, уламки, відходи фрезерного виробництва та ошурки	5	10	-
	- - - відходи обрізування або штампування:			
7204 41 91 00	- - - - пакетовані	5	10	-
7204 41 99 00	- - - - інші	5	10	-
7204 49	- - інші:			
7204 49 10 00	- - - подрібнені (різані)	5	10	-
	- - - інші:			
7204 49 30 00	- - - - пакетовані	5	10	-
	- - - інші:			
7204 49 91 00	- - - - - несортовані	5	10	-
7204 49 99 00	- - - - - інші	5	10	-
7204 50	- відходи у зливках (шихтові зливки) для переплавки:			
7204 50 10 00	- - з легованої сталі	5	10	-
7204 50 90 00	- - інші	5	10	-»

замінити цифрами і словами:

«7204	Відходи та брухт чорних металів; залізні або сталеві відходи у зливках для переплавки (шихтові зливки):			
7204 10 00 00	- відходи та брухт ливарного чавуну	0	0	-
	- відходи та брухт легованої сталі:			
7204 21	- - нержавіючої сталі:			
7204 21 10 00	- - - з масовою часткою нікелю 8 % або більше	0	0	-
7204 21 90 00	- - - іншої	0	0	-
7204 29 00 00	- - інші	0	0	-
7204 30 00 00	- відходи та брухт чорних металів, луджені	0	0	-
	- інші відходи та брухт:			
7204 41	- - токарна стружка, обрізки, уламки, відходи фрезерного виробництва, ошурки, відходи обрізування та штампування, пакетовані або непакетовані:			
7204 41 10 00	- - - токарна стружка, обрізки, уламки, відходи фрезерного виробництва та ошурки	0	0	-
	- - - відходи обрізування або штампування:			
7204 41 91 00	- - - - пакетовані	0	0	-
7204 41 99 00	- - - - інші	0	0	-
7204 49	- - інші:			
7204 49 10 00	- - - подрібнені (різані)	0	0	-
	- - - інші:			
7204 49 30 00	- - - - пакетовані	0	0	-
	- - - інші:			
7204 49 91 00	- - - - - несортовані	0	0	-
7204 49 99 00	- - - - - інші	0	0	-
7204 50	- відходи у зливках (шихтові зливки) для переплавки:			
7204 50 10 00	- - з легованої сталі	0	0	-
7204 50 90 00	- - інші	0	0	-».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності через 10 днів з дня його опублікування.

2. Забороняється ввезення на митну територію України для постійного користування автобусів (код УКТ ЗЕД 8702) та вантажних автомобілів (код УКТ ЗЕД 8704) (у тому числі тих, що ввозяться в Україну з метою їх розкомплектування на запасні частини), які на момент ввезення були виготовлені та/або експлуатувалися більш ніж 5 років.

Кабінету Міністрів України привести нормативно-правові акти у відповідність із цим пунктом.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
18 березня 2004 року.
№ 1637-IV.

ДОСЯГНЕННЯ

Кроки освоєння Всесвіту

Напевне, не варто пояснювати, чому адресою проведення засідання Всеукраїнського прес-клубу, присвяченого Всесвітньому дню авіації та космонавтики, став Національний авіаційний університет. За сімдесят років існування закладу тут підготовлено десятки тисяч фахівців, які працюють у 160 країнах світу: очолюють авіаційні компанії, заводи та конструкторські бюро, різноманітні організації і служби, одне слово, роблять те, без чого неможлива авіація. Численні гості — представники Міністерства освіти та науки, НАН України, Ради безпеки і оборони — мали змогу відвідати навчальний ангар, ознайомитися з експозицією Державного музею авіації. Сьогодні серед його експонатів понад 50 типів літаків та гелікоптерів. Звісно, доповідачі чи не у кожному виступі згадували той вікопомний для світу день — 12 квітня 1961 року, — коли людина подолала земне тяжіння і вперше знялася до космічних висот. «Нам випало велике щастя, — казав свого часу Юрій Гагарін. — Щастя перших кроків у космос. Поселення на Місяці, мандри до Марсу, наукові станції на астероїдах, зв'язок з іншими цивілізаціями... Все це — майбутнє. Не будемо заздрити прийдешнім поколінням. Їм, звичайно, поталанить, для них стане звичним те, про що ми лише мріємо». Приємно, що й Україна перебуває серед космічних держав, які наближають це майбутнє.

Іван ЛАЗНЮК.

На знімку: екскурсія до навчального ангару Національного авіаційного університету — свято для маленьких відвідувачів.

Фото Костянтина СІНЄВА.

СУСПІЛЬСТВО

Гагарін, Титов, Карташов...

Доля дарувала йому шанс побувати у космосі одним із перших. Він міг прославитися на весь світ. Але недбалість медиків поставила заслін на шляху до зірок

СТОРІНКИ КОСМІЧНОГО ЛІТОПИСУ

Звичайно, тепер він розуміє, що погарячкував, коли пішов із загону космонавтів. Не виганяли ж. Послухав би Павла Біляєва, то, цілком імовірно, що міг стати або десятим, або п'ятнадцятим, або двадцять п'ятим, або навіть сотим. Словом, одним із... Але молодечий максималізм, замішаний на здоровому гонорі й образі, зробив своє. А був він згідно з урядовим рішенням у першій п'ятірці кандидатів на політ, яку виокремили з двадцятки космонавтів гагарінського набору.

Дитячий лікар, стукач і... ведмедиця

З Анатолієм Яковичем Карташовим ми не бачилися з 1989. Тоді минуло чотири роки, як полковник Карташов вийшов на пенсію. Нині він майже безвиїзно живе на дачі. На шести сотках у глибинці київських Нивок — невеличкий, затишний, охайний будиночок, зведений ще в ті часи, коли діяли судові обмеження на дачне будівництво. Доглянутий садочок, стоси дров, усілякий землеробський реманент і — життєдайна тиша. У будиночку — телевізор, книги, на серванті в траурній рамці — фото відомої на весь світ людини. Прямо на фотографії напис: ***«Карташову Анатолію, доброму товаришу і чудовій людині, на згадку про нашу роботу»***. Дата і підпис — Юрій Гагарін.

Потиск руки у господаря, як і п'ятнадцять років тому, — міцний, очі і посмішка — такі ж добрі.

Скоріше дотично, але Анатолію Карташову потрапити в загін космонавтів посприяло троє — дитячий лікар, стукач з особливого відділу і... ведмедиця.

У другому класі, коли школярі проходили медкомісію, Толя запам'ятав слова старенького лікаря: «Міцненький. Льотчиком будеш». Вони стали визначальними в його долі — Воронезький авіатехнікум, аероклуб, Чугуївське льотне училище.

Якось під час нічних польотів, спостерігаючи за супутником, що пролітав у небі Карелії, молодий старлей Карташов замріяно сказав у колі однополчан: «Ех, дали б п'ятнадцять відсотків гарантії, що повернуся, хоч зараз полетів би до зірок». Оскільки Анатолій весь час був у полі зору особливого відділу, то хтось про «неземні потяги» молодого офіцера одразу доповів начальству і куди слід.

До речі, «чорна мітка» — внука куркуля і сина репресованого командира Червоної Армії — змушувала Карташова завжди бути кращим за всіх — і в школі, і в технікумі, і в училищі, і в полку. Інакше... За всі роки навчання в училищі він жодного разу не тримав руки в кишенях, ніколи не ходив із розстебнутою гімнастеркою, ні на йоту не порушував статут. Це не від гоноровості, а заради самозбереження.

В училищі, нічого не пояснюючи, його — одного з кращих курсантів — на два тижні відлучили від польотів. Як потім з'ясувалося, постаралась рідна сільрада, що листом нагадала про походження Анатолія.

У Карелії молодий льотчик приручив ведмедицю Машу, яку взяв маленькою у лісорубів. Вона була улюбленицею полку. Але, коли підросла, стала бешкетувати. То солдат поганяє, то в казарму забереться і переполох влаштує, то в якоїсь із офіцерських сімей бочку із солінням випотрошить. Начальство поставило питання руба: прибери звіра. А куди її діти? Зоопарків у краї не було, у ліс вона не йде, та й не виживе там. Тож, хоч як було це боляче, а довелося ведмедицю пристрелити.

Але це сталося потім. А на той момент, коли до полку приїхали два офіцери для відбору льотчиків у загін космонавтів, ведмедиця ще жила і бешкетувала. Незнайомці з Москви одразу запитали: «Чий звір? хто цей вольовий офіцер, котрий приручив звірюку? Ага, це той Карташов, що має за плечима більше ста парашутних стрибків і мріє про польоти до зірок. Давайте його на співбесіду».

Як корисно іноді не приховувати свої думки. І як важливо, щоб хтось «стукнув» на тебе.

Того дня, коли в Анатолія народилася перша дочка, його викликали на медкомісію. Разом із кількома кілограмами мандаринів він передав дружині записку, де сяк-так пояснив причину свого раптового від'їзду.

Із 160 льотчиків дивізії на першу медкомісію до Петрозаводська поїхало тільки 20, а звідти до Москви, на прискіпливіше обстеження, — вже шестеро. У підсумку до фінішу дійшов один — старший лейтенант А. Карташов.

До речі, на останньому рубежі — випробування у барокамері — їх було двоє. Але на «висоті» 15 тисяч метрів його суперник, шанси якого розцінювалися вище, знепритомнів. Уявляєте стан молодого офіцера, повз якого на носилках винесли непритомного, заюшеного кров'ю колегу, а йому треба зайняти місце невдахи? Навіть лікарі засумнівалися: «Може, сьогодні не підеш у барокамеру?» «Ні! — твердо вирішив Карташов. — Тільки зараз. Це буде перевірка і здоров'я, і психологічної витримки».

Анатолій Карташов заповнив останню, двадцяту, вакансію першого загону космонавтів гагарінського призову. Із трьох тисяч кандидатів зі всієї країни повезло двадцятьом. Але вісім з них так і не побували в космосі.

«В'язень» одиночки

Оскільки Анатолій на півроку відстав від основної групи, до нього прикріпили наставника — В. Комарова, який на той час уже закінчив академію, мав кваліфікацію льотчика-інженера. Він мав підтягнути Анатолія з математики, астрономії, фотосправи, інших точних наук.

— До свого доручення Володя поставився серйозніше, ніж я думав, — розповідає А. Карташов. — Навіть у хвилини перепочинку, коли всі насолоджувалися грою в волейбол чи футбол, він натаскував мене з того чи іншого предмета. Не давав спуску ні на йоту. Світла голова була у Володі. Не випадково його так цінував С. Корольов. Я дуже переживав, коли дізнався про трагічну загибель свого вчителя.

Через півтора місяця А. Карташов надолужив прогаяне. Коли на екзамені заступник Главкома ВПС генерал Каманін запитав Анатолія, як він осилив теоретичну програму підготовки за такий короткий строк, адже інші вчилися півроку, Карташов відповів чесно: «Це не моя заслуга — Комарова».

...Найважчим було випробування сурдокамерою. Треба було у тісному приміщенні відсидіти самому десять днів. Начальник відділу космічного харчування їхав до центрального гастроному, закуповував делікатеси, виходячи з того, щоб вони займали мало місця, сортував їх по днях. Розігрівали «космічні харчі» на звичайній електроплиті, замість хліба їли несмачні американські галети. «Космічний одяг» для сурдокамери — звичайний трикотажний спортивний костюм із ЦУМу, який одягали по черзі. Спали і сиділи у роздвижному кріслі з літака, яке згодом почало розвалюватися.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

У кожного кандидата в космонавти була своя програма «ув'язнення». В. Биковському, який перший випробував сурдокамеру, крутили музику, через спеціальні шлюзи подавали газети, книги. На Карташові перевіряли режим недосипання. Йому довелося спати три години вдень і три — вночі. Починаєш дрімати в недозволений час — одразу включається звукова й світлова сигналізація.

Перед своїм «ув'язненням» до сурдокамери Анатолій схитрив: заздалегідь запасся двома товстими журналами «Нева» — треба було хоч якось полегшити собі випробування тишею і самотністю. Перший журнал він «проковтнув» за кілька днів і взявся було за другий — а це той само номер. Помилився. Тоді в журналі спостережень і зробив запис: «Подумаєш, сурдокамера. У Петропавлівській фортеці в'язні сиділи у камері-одиночці по 15 років. А вартові по килимах ходили, щоб не було чутно кроків. А тут... Витримаю».

Коли через десять днів Анатолій вийшов із камери, він трохи заточувався. І головна його думка була — не дай Боже спіткнутися. Потім нічого не доведеш лікарям. На Юрія Гагаріна, який замінив Карташова у сурдокамері, чекало інше випробування: майбутньому космонавту № 1 поміняли ніч на день.

Невдовзі командування загону повідомило, що ***рішенням уряду затверджено першу групу для польоту в космос. До неї увійшли Биковський, Титов, Гагарін, Карташов. Те, про що мріялось, збувалося***. Попереду в Карташова залишалася лише перевірка на центрифузі. Тут жодних ускладнень не передбачалося, оскільки раніше схожі випробування Анатолій проходив без перешкод.

Вердикт

Випробування на центрифузі колеги Карташова проходили поетапно. Спочатку давали чотирикратне навантаження, наступного дня — шести... Якщо все було гаразд, то ще через день навантаження збільшували. І так — до 12-кратного. При 12-кратному навантаженні у стільки само разів збільшується і вага людини. Ні говорити, ні дивитися, відтак, неможливо. А піддослідному ще треба читати спеціальний текст!

З Карташовим цей процес медики вирішили прискорити, вони запропонували пройти перевірку за одне тренування.

Почали із шестикратного навантаження. Крутили три хвилини. Все нормально. Лікарі про щось порадилися. Давай перевіримо за семикратного. Давайте, вам, лікарям, видніше. Перевірили. Все гаразд. Слухай, старший лейтенанте, ти ж військовий льотчик, не такі навантаження переносив, відпочив три хвилини, давай будемо крутити далі. У Анатолія і промайнула думка, що іншим хлопцям навантаження на центрифузі збільшували через день, але лікарям видніше. Крутіть! Восьмикратне, десяти-, дванадцятикратне. Ох і важко. На голову тисне, очі вже ледь не заплющуються, але фразу на екрані зчитує, палець міцно тримає на кнопці: коли пацієнт втрачає свідомість — палець відходить, і система відключається.

Медики подивилися показники приладів і залишилися задоволені. Але коли Карташов зняв сорочку, щоб звільнятися від датчиків, враз знітилися. На спині були крововиливи — лопнули деякі капіляри. Якби медики не порушували методику і збільшували навантаження поступово, то нічого б цього не сталося. Капіляри б витримали.

— Мене включили до першої п'ятірки претендентів на політ. Я почуваюся добре. Хочете, зараз десять кілометрів пробіжу?

Йому сказали — ні. А раптом якийсь капіляр на серці чи в голові — на межі руйнування? Невеличке навантаження — і він лопне. Ні, краще не ризикувати.

А. Карташова довго обстежували по госпіталях і санаторіях, але так ніхто і не взяв не себе відповідальність винести вердикт: придатний для польоту в космос.

Замість Карташова до першої п'ятірки включили Г. Нелюбова, але у Григорія на тренуваннях щось підвело серце, тож його місце зайняв В. Комаров, а в підсумку на чільному місці опинився П. Попович.

— Я вважаю, — казав потім Герман Титов, — що з Анатолієм Карташовим медики перестаралися. Це чудовий льотчик, він міг стати добрим космонавтом. Якби він проходив всі випробування, які є сьогодні, то, безперечно, подолав би їх...

Анатолій Якович сьогодні шкодує, що тоді погарячкував. Адже йому пропонували залишитися в Центрі підготовки, підлікуватися, потренуватися і спробувати знову пройти медичну комісію. Тим паче що полковник, льотчик-випробувач першого класу Карташов ніколи потім на здоров'я не скаржився. За його плечима — близько 600 стрибків з парашутом, 1,5 тисячі повітряних машин — літаків і гелікоптерів, які він прийняв і облітав. Він давав путівку в життя спортивним Як-18, «бджілкам» Ан-14, «літаючим танкам» Мі-24, великому сімейству Анів у КБ імені О. Антонова.

Серед багатьох нагород А. Карташова найцінніша — орден Червоної Зірки — за участь у освоєнні космосу. Іноді його прориває: «Ех, поміняти б тридцять з хвостиком років моїх польотів на рідній авіації на один політ навколо земної кулі».

Леонід БРОВЧЕНКО.

50–річчю КБ «Південне» присвячується

3. Наша космічна трансформація

Запуск РН «Зеніт-3SL» зі спецплатформи в районі Тихого океану

На Землі й у космосі

(Початок на 1-й стор.).

Разом з російськими підприємствами на базі МБР СС-18 було створено РН «Дніпро». Спільно з Росією прийнято рішення і розпочато роботи зі створення нової РН «Циклон-2К» з підвищеними енергетичними характеристиками, а також ракетно-космічного комплексу на базі РН «Циклон-4», орієнтованого на бразильський космодром Алкантара.

КБ «Південне» ввійшло до міжнародного консорціуму «Sea Launch» і міжнародної компанії «Космотрас», що здійснюють успішну діяльність на комерційному ринку космічних послуг. Завершено розробку і здійснено ряд запусків КА, у тому числі «Січ-1» і «Океан-О». Планується також запуск КА «Січ-1-М», характеристики якого відповідають світовому рівню. При запуску «Січ-1-М» передбачається виведення на орбіту мікросупутника «МС-1-ТК». За сучасною технологією — на базі негерметичної платформи — створюється КА «Egyptsat» за замовленням однієї з єгипетських компаній.

Тільки минулого року за допомогою модернізованої РН «Зеніт-3SL» № SL-16* було виведено на орбіту три КА: «Thuraya-D2» міжнародної компанії Thuraya для розширення наданих послуг супутникового зв'язку; Echostar-IX компанії Echostar Communication Corporation, що поповнив групу КА, які забезпечують цифрове телемовлення на території США і країн Латинської Америки, Galaxy-XIII американської компанії PanAmSat Corporation і японської компанії JSAT International для забезпечення передавання даних і доступу в Інтернет користувачам у Північній і Центральній Америці, на Алясці і Гаваях, а також цифрового телемовлення на північноамериканський регіон, Японію і декотрі азіатські країни.

Випущено ескізний проект і конструкторську документацію на I і II ступені РН «Циклон-4». КБ «Південне» уклало контракт із ЗАТ «Пускові послуги» на роботи з модернізації РКК «Циклон-2К» для забезпечення комерційних запусків КА. За програмою «Наземний старт» розроблено матеріали ескізного проекту КРК «Зеніт-М». Укладено контракт із НКК «Космотрас» на запуск КА «ДЕМЕТЕР» (Франції) і групи КА (Італії, Саудівській Аравії, США, Росії) — загалом дев'ять КА — за допомогою РН «Дніпро». Розпочато роботи зі створення автономного космічного буксира, що значно розширює можливості РН «Дніпро». Укладено сім контрактів з іноземними компаніями, у тому числі один контракт зі Всекитайською імпортно-експортною компанією точного машинобудування, два контракти з компанією «Вашингтон Груп Інтернешнл», один контракт з Аерокосмічним дослідним інститутом Кореї тощо.

На 2004 рік заплановано шість пусків за програмою «Sea Launch». Передбачається виведення на орбіти КА: Estrela Do Sul американської компанії Space Systems/Loral (SS/L) для передачі програм цифрового телебачення, передавання даних, надання Інтернет-послуг на території Південної Америки і доступу з літаків до Інтернету на території Америки і Північної Атлантики; Telstar-8, Telstar-18 і DIRECTV-7S компанії SS/L, а також Spaceway-1 і NSS-8 компанії Boeing — для віщання з геостаціонарної орбіти.

За програмою «Циклон-4» передбачається створення спільної українсько-бразильської компанії «Алкантара Циклон Спейс».

У 2004—2005 рр. передбачено розробку повного комплекту конструкторської документації на КРК «Циклон-2К» із проведенням у 2005 році демонстраційно-випробувального пуску РН «Циклон-2К» з російською розгінним ступенем. Підготовку і проведення пуску РН «Дніпро» з КА Egypsat-1 і групою мікросупутників планується провести наприкінці 2004 року. Цього ж року має бути забезпечено запуск КА «Січ-1-М» і мікросупутника.

Як приклади розробки і впровадження конверсійної продукції можна назвати лінію безперервної сепараційної рафінації олії і жирів — на Харківському жировому комбінаті; дільниця виробництва маргарину — на Запорізькому масложировому комбінаті; тролейбуси «ПМЗ-Т1» і «ПМЗ-Т2»**, що сьогодні експлуатуються в більш ніж 30 містах України, а також у країнах СНД — Росії (Москва, Ростов-на-Дону), Туркменістану (Ашгабат), Молдові (Кишинів); вітроелектроагрегати для вітроелектростанцій — Акташівської (Щепкіне, Крим), Чорноморської (Чорноморськ, Крим), Аджигойської (Миколаївська обл.), Заполярної (Воркута, Крайня Північ) і Анадирської (Чукотський край), а також зернозбиральний комбайн «Славутич». У 2003 р. у зборі врожаю в Україні взяли участь 400 комбайнів «Славутич».

Лідер світового ракетобудування

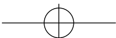
Бойові ракетні комплекси стратегічного призначення, розроблені в радянські часи КБ «Південне» за участю суміжних організацій і підприємств Росії та України разом з ракетними комплексами російської розробки (КБ В. Челомея, А. Надірадзе, В. Макєєва тощо.) забезпечили досягнення стратегічного паритету зі Сполученими Штатами. Саме завдяки цьому почався переговорний процес, що став поворотним пунктом у розвитку світового співтовариства. Цей факт нашої спільної історії не повинен замовчуватися, незважаючи на будь-які зміни ситуації або політичної кон'юнктури. Цей факт — об'єктивна реальність, гідна поваги і гордості.

Анатолій ШЕВЦОВ,
доктор технічних наук,
Володимир ШЕХОВЦОВ,
доктор технічних наук.

* Запуск КА «Thuraya-D2» РН «Зеніт-3SL» № SL16, здатної виводити на стандартну геоперехідну орбіту корисний вантаж масою до 6000 кг, став підсумком майже трирічної напруженої роботи КБ «Південне», ВО «ПМЗ», РКК «Енергія» і фірми «Boing» разом з організаціями-співвиконавцями з підвищення енергетичних характеристик «Зеніту-3SL».

** У 2001 році на 7-й Міжнародній промисловій виставці-ярмарку в Москві тролейбус «ПМЗ-Т-2» було нагороджено медаллю і дипломом виставки.

Cyan Magenta Yellow Black

2 квітня. Луганська область. З нагоди Року Польщі в Україні у Кремінському районі закладено сад Дружби Україна—Польща.

3 квітня. Севастополь. Церемонія освячення головного вівтаря собору Святого рівноапостольного князя Володимира в Національному заповіднику «Херсонес Таврійський».

4 квітня. Івано-Франківськ. Святкування Вербної неділі.

5 квітня. Відбулося засідання Погоджувальної ради керівників депутатських фракцій, груп і комітетів Верховної Ради України.

6 квітня. Донецьк. У кафедральному Свято-Преображенському соборі розпочався монтаж 15 дзвонів, роботу зі встановлення яких планують завершити до Великодня.

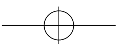

7 квітня. Зустріч Голови Верховної Ради Володимира Литвина з Надзвичайним і Повноважним Послом Угорської Республіки в Україні Яношем Тотом.

8 квітня. Верховна Рада України розглянула закон «Про внесення змін до Конституції України».

Україна олімпійська: 1952—2004

Зворотний шлях радянської збірної з олімпійського Мельбурна у 1956 році був найдовший за історію виступів наших спортсменів — мало не місяць тривала подорож до Москви. Двадцять незабутніх днів у Тихому океані на красені-теплоході «Грузія» і ще тиждень — залізницею від Владивостока (у поїзді олімпійці навіть зустрічали новий 1957 рік).

ІМЕНА

Борис ШАХЛІН

Досьє «Голосу України»

ШАХЛІН Борис Анфіянович — абсолютний олімпійський чемпіон з гімнастики — 1960 р., Рим. Виграв золоті медалі на коні — 1956, 1960 рр., на брусах — 1960, в опорному стрибку — 1964, на перекладині — 1964. Входив до команди СРСР, яка виграла першість на Іграх 1956 р. Чемпіон світу 1958 р. у багатоборстві, Європи (у різних видах програми) — 1954—1963 рр. Багаторазовий чемпіон СРСР та України.

Їхали через весь Сибір. З наближенням до невеликого містечка Ішим дедалі сильніше стискалося серце Бориса Шахліна. Отим золотим диском, що тепер лежав у нього у валізі, він великою мірою завдячував цьому краю, що пропливав за вікном, і людям, які, мабуть, чекають на нього на рідній станції. Після п'ятирічної розлуки він так сподівався знову побачити свого першого тренера Василя Олексійовича Порфир'єва, друзів дитинства, разом з якими вперше відкрив для себе гімнастику! Сумніви, якщо вони й були, вмить розвіялися, коли потяг о четвертій годині ранку зупинився біля знайомого перону. Звичайно ж, чекають!

На все було лише дві хвилини! Поцілунки, обійми... Незрозуміло звідки в руках з'явилися чарки із самогоном і тарілки з гарячими сибірськими пельменями. Але ось поїзд рушив. «Дякую, рідні!» — тільки і встиг вигукнути Борис на прощання.

Ще влітку 1951-го потомственний сибіряк Борис Шахлін покинув тюменський край. Тут залишилися могили його батьків, яких він втратив у 12-річному віці. Позаду були сім класів середньої школи і навчання у Свердловському технікумі фізкультури, в якому потерпав від недоїдання. Свій переїзд до Києва він потім напівжартома пояснював тим, що тут, мовляв, більше сонця і вітамінів.

Звичайно, Україна дала Шахліну більше. Але й незламний сибірський характер залишився у ньому назавжди — не розтанув під південним сонцем. Дарма що власне майбутнє не набуло ще для нього чітких обрисів. Одне він бачив у ньому напевно — гімнастику.

До відомого українського тренера Олександра Мішакова Борис прийшов доволі вправним гімнастом з чудовими фізичними даними, але пороху справжніх змагань він ще не нюхав. Не забуваючи про навчання у Київському інституті фізкультури, Шахлін у 1952 році отримує звання майстра спорту, у 1953-му здобуває четверте місце на першості Союзу...

Спортивна доріжка круто пішла вгору, а журналісти тут як тут. З ласки якоїсь «акули пера» Шахліну дали це прізвисько — «залізний». Насправді залізних у спорті немає, певен він. Хоча ні, згадує, одного разу познайомився з такою людиною. У Львові на чемпіонаті Центральної ради товариства «Буревісник» він уперше побачив Віктора Івановича Чукаріна і... був вражений міццю його фігури, йому кортіло доторкнутися до «сталевих» м'язів.

У середині 50-х років Шахлін нарешті знайшов «своє» тренування, яке увібрало в себе найкраще з досвіду попередників і водночас відповідало його власним життєдіяльним ритмам.

Багатогодинне перебування у залі Бориса пригнічувало. Згодом він призвичаївся за стислий проміжок часу виконувати той же обсяг роботи, що і його колеги — за чотиригодинне виснажливе тренування. Він вигравав час навіть завдяки швидкій зміні екіпіровки: декотрі ще й чешки не наділи, а Шахлін уже виконав кілька підходів. За дві години занять — надзвичайна концентрація фізичних і психологічних зусиль, максимальна зібраність!

Суперники спочатку дивувалися його результатам на турнірах, а потім спробували повторити «шахлінський» метод. Проте таких навантажень не витримували...

1955 року Шахлін виборює абсолютну першість на Кубку Європи, що відбувся тоді вперше, а через рік плекає небезпідставні надії на свій олімпійський дебют у Мельбурні. І хоча в багатоборстві Борис посів лише восьме місце (надто нервувався — бракувало ще досвіду), все-таки зробив чималий внесок у командне «золото». Та й на окремих снарядах був помітною постаттю. «Осідлати» коня йому вдалося найкраще, отже — ще одна нагорода найвищого гатунку.

«Коронного» снаряду Борис Шахлін ніколи не мав. Та це, мабуть, завжди було однією з найкращих характеристик гімнаста. Він — багатоборець! Згодом лише вільні вправи зостануться для нього єдиною дисципліною, де він не мав медалі на олімпіадах. У дитинстві в Бориса «шкутильгала» акробатика, а потім ще й травма попереку завадила виконувати хрестоподібні рухи акробатичних переворотів.

До чемпіонату світу 1958 року, що проходив у Москві, вихованці тренера Мішакова підійшли в ранзі фаворитів світової гімнастики. І обоє — Лариса Латиніна та Борис Шахлін — виправдали сподівання сповна, здобувши перші місця в абсолютній першості. Щоправда, ніхто й не відав тоді, що Лариса Семенівна виступає на четвертому місяці вагітності. А Шахлін... Він знову і знову дивився на загальну суму балів навпроти свого імені — 116,05. Абсолютний світовий рекорд! У командних змаганнях знову перемогла радянська збірна, та хто б міг подумати, що це останній успіх на найближчі 20 років.

Японських гімнастів напередодні римської Олімпіади оточував ореол таємничості — вони оселилися за межами олімпійського селища, тренувалися окремо від інших. Звідусіль було чути, що вони готують якусь секретну «зброю». Лідерові їхньої збірної Такасі Оно чотири роки тому зовсім трохи не вистачило, щоб стати на найвищу сходинку — п'ятьма сотими бала він поступився Чукаріну. Але тепер японська скрупульозність у тренувальному процесі, якісно нова складність вправ, оригінальні технічні знахідки немов підводили риску: кінець радянської диктатури в гімнастиці.

Після першого дня змагань Оно очолює особисту першість. Ситуація не змінилася і наступного дня. Три десятих фори перед Шахліним і фінальний виступ — за жеребом — завершують японці, що тим більше має додати їм психологічної впевненості.

Але Мішаков у цій ситуації знайшов позитивний момент: «Усе попереду, — сказав він Шахліну. — В останніх трьох видах ти маєш набрати якомога кращу суму і поставити Оно перед фактом. Подивимося тоді, чи такі міцні в нього нерви, як у Чукаріна». І він згадав вольову перемогу Віктора Івановича чотирирічної давнини.

Шахлін виходить. Усі сторонні почуття залишив за краєм помосту. Загородився від залу невидимою стіною. Він ніби обмірковує майбутній виступ, але м'язи вже працюють — заздалегідь знов і знов немов повторюють вправу. Минають секунди... Як справжній вершник, він легко стрибає на гімнастичного коня. Ідеально випрямлені ноги миготять над снарядом з неймовірною швидкістю, на граничній амплітуді.

Владна «мелодія м'язів» сповна захопила його. Борис ніби виконує її від початку до кінця, аж поки не впевниться, що йому піддадуться кільця. І лише потім розпочинає надскладну комбінацію.

Опорний стрибок. І знову затримка. Нічого не існує для нього, крім власного тіла і перепон, що є на його шляху. Лише коли приходить остаточне розуміння цього, киянин робить перший крок...

Ланцюжок оцінок радує його своєю гармонійністю: кінь — 9,75, кільця — 9,8, стрибок — 9,7. Такасі Оно під враженням від результату свого суперника припускається значних помилок на перекладині. Його підсумкова сума на п'ять сотих бала менша, ніж у Шахліна. На ті само п'ять сотих...

Залізний Шахлін? Мабуть, таки ні. Бо через сім років з'ясувалося — жива людина. З хворим серцем. У 35-річному віці Борис Анфіянович «заробив» інфаркт просто на тренуванні. Це змусило його піти з помосту, але не з гімнастики. Поза улюбленою справою він не мислить себе й сьогодні.

Юрій ТРОХИМЧУК.

На фото: Борис Шахлін (з архіву І. Засєди).

На мовному олімпі — найкращі

152 студенти із 70 вищих навчальних закладів України взяли участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді з української мови. Вона проходила у стінах Міжрегіональної академії управління персоналом.

На урочистій церемонії відкриття олімпіади з привітальним словом до молоді звернувся поет-академік, народний депутат України Борис Олійник, який і очолив журі знавців рідної мови:

— Мова — це душа народу. Сподіваюся, що в майбутньому знати давню, рідну мову, яка дала назву державі Україна, стане нормою. І без рідної мови український народ не зможе навіть дихати.

У змаганнях з української мови серед гуманітаріїв перше місце виборов Роман Стецишин (Національна академія СБУ).

Серед студентів-економістів кращі знання показала Олена Макаренко (Одеський економічний університет), а серед студентів природничо-технічних та медичних навчальних закладів кращою була Катерина Татаренко (Одеський національний морський університет). Перше місце серед конкурсантів-філологів виборола Інга Веретенникова (Донецький національний університет).

На знімку: «Людина року—2003», за версією польського журналу «Forum psychologiczne», віце-президент з науково-дослідної та методичної роботи МАУП **Валерій БЕБИК** і переможниця олімпіади **Катерина ТАТАРЕНКО** з Одеського національного морського університету.

На честь Великого Втікача

Днями ця меморіальна дошка з'явилася на фасаді Київської муніципальної української академії танцю, що на Троєщині. На урочистостях виступили представники столичної влади, викладачі та студенти, висловивши сподівання, що випускники Академії досягнуть не менших успіхів у балеті, ніж знаменитий киянин Серж Лифар.

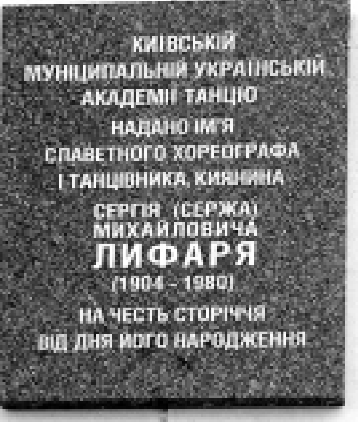
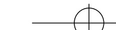

Фото Олега МАРКЕВИЧА (Укрінформ).

До речі, він міг і не стати танцівником: до балетної студії Броніслави Ніжинської (на вулиці Прорізній, де нині Молодий театр) Лифаря спершу не прийняли! І п'ятнадцять місяців він напружено працював самостійно. А потім Сергій Дягілєв, директор відомої трупи «Русский балет», викликав до Парижа п'ятьох учнів Ніжинської, серед них — Лифаря. Якби не зумів утекти тоді Лифар від більшовиків до Парижа, ніхто й не знав би такого танцівника. Але то вже інша історія...

Анна БОЙКО.

Смійся, сьогодні твій день настав

Я по-гуморному заздрю полтавцям! Бо їм «Красиво жити не заброниш!» — саме під цим життєствердним девізом у Полтавській галереї мистецтв відкрито четвертий Міжнародний конкурс карикатур «Карлюка-2004». Тут представлено понад 300 робіт із 25 країн світу, зокрема, з Бразилії, Чилі, Китаю, США, Іспанії, Англії, Росії, Македонії тощо.

За словами полтавського художника-карикатуриста, директора рекламного агентства «Астрея-Алмакс-Реклама» Михайла Шлафера, що є організатором конкурсу, виставка триватиме до 24 квітня. А цими днями в поті чола трудилося досить авторитетне міжнародне журі конкурсу під орудою маститого карикатуриста, давнього друга «Куреня» Володимира Казаневського. До речі, в рамках «Карлюки-2004» також проходила і його персональна виставка. А на радість усім шанувальникам, «Курінь» на себе багато взяв — не тільки назвати імена переможців, а й показати їхні «красиві» роботи. Сьогодні це — малюнок **Олександра Дубовського (Україна)**, який отримав перший приз!

Торжество здорового глузду

Події розгорталися розмаїто, немов рух візерунків у калейдоскопі. Спочатку відомство культури сповістило про наміри створення Державного університету перукарства (ДУП). Уявляєте, як звучатиме: студент, доцент або ректор ДУПу?.. Академія наук також не втрималася: рішенням президії започатковано Інститут проблем волосся та стилістики. Кажуть, терпець член-кореспондентам та дійсним членам таки урвався: облисіння серед народу і особливо його інтелектуальної еліти набуло ознак епідемії. Та й усім, хто присвятив своє життя служінню народові, взагалі справедливо було б дещо закучерявитися...

Тепер про сам процес. Газетні шпальти зарясніли заголовками типу «По зачісці зустрічають» або ж «Хто створить бізнес-шевелюру?». Телеекрани заполонили кліпи, де сивобород а професура в університетських мантіях, співаючи та пританцьовуючи, стриже юних фотомоделей, Вірку Сердючку і навіть одного співаючого директора. Останній, підморгуючи, час від часу дражнить глядачів лискучим дипломом про вищу освіту.

Далі прорвало транспортників. Відтепер усі водії-професіонали мусять бодай заочно закінчити Транспортну академію. А для представників транспортного сервісу вводиться напіввійськова форма з лампасами на штанях і зірками на погонах. Отож, теперечки завгара нашої установи дістають, вітаючи як «пана майора». Нарешті, своє слово сказав уряд: вирішено держслужбовцям, які не є кандидатами наук, знизити зарплату на 30 відсотків. Подейкують, що таких чимало, і це гальмує втілення в життя

іноваційно-інвестиційної моделі розвитку країни. Разом з тим вирішено підвищити зарплатню чільним працівникам уряду та парламенту, які мають вчене звання доктора наук. Кажуть, що таких більшість, і це заохочення додасть їм наснаги у принципово важливій справі розбудови Концептуальних Наукових Засад Великого Прориву в Майбутнє, що вже стоїть у нас на порозі...

Потік іновацій швидко докотився до самих народних мас — люди, нарешті, відчули власну гідність і стали масово відмовлятися стригтися у самозванців, вимагаючи документальних підтверджень у перукарів рівня їхньої фаховості. Дійшло до того, що контролерам у автобусі «зайці» зухвало закидають: «Ану покажіть дипломи!» Хулігани та інші порушники правопорядку теперечки нерідко ображають правоохоронців лайливими словами на кшталт: «А не пішов би ти до університету?!..» Кажуть, на весь їхній особовий склад чекає перепідготовка у новостворених академіях державоправності, так що в недалекому майбутньому далеко їх уже не пошлеш...

Враз щось зашаруділо, глухо гепнулося, і я... прокинувся. Були ще вранішні сутінки, екран телевізора з ночі мерехтів, у динаміках шипіло, а гепнулося на підлогу — то моя киця Муся з телевізора. Корейці на даху мого «ящика» прилаштували якийсь пластиковий пухир (як ото на нашій головній площі Незалежності), нібито для поліпшення звуку, і Муся іноді в екстравагантному сні, либонь, схожому на мою маячню, з телевізора, бідолашна, падає. І нехай би такі страхіття приходили до мене лише вві сні. Адже я прокинувся щасливим від усвідомлення того, що насправді всі оті дурниці мені лише наснилися, здоровий глузд торжествує в нашій країні, і все у нас нормально.

Юрій БОЛЬШАК.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Фото Миколи КАПУСТИ.

Обговоренню не підлягає

Берег Рябкової Кістки **(на фото)** — держава демократична! І практично ніхто проти цього твердження нічого не має, тому що так сказав сам диктатор.

Заклик

Авторитети мафіозних кланів! В ім'я захисту демократії, законності, свободи слова, подальшого зростання економічних показників — єднайтеся!

Нова приказка

Хто не за пахана — той не їсть.

Дурнів нема

У Березі Рябкової Кістки ніхто не хоче ні вчитися, ні працювати. Тому кожен так і норовить прикупити собі диплом випускника Академії управлінців, університету Євроінтеграції чи хоча б коледжу політтехнологів.

Не туди потрапили

З величезним успіхом у Кизяківську пройшла чергова міжрегіональна виставка «Коси, шиза-2004». За півроку роботи з її експонатами ознайомилися 5 міністрів, 27 голів держадміністрацій, кілька міжнародних делегацій та ще аж два відвідувачі, котрі наївно думали, що їх тут безплатно нагодують.

Олександр ПЕРЛЮК.

МІНІ-БАЙКИ

Довірлива

— Казав, нам буде
за вітця...
— Про Вовка виборець
Вівця...

Вовк на воєводстві

Для такого мірила фігури
Не потрібно овечої
шкури...

Благоденствіє

— Вовки в нас цілі, ну,
і Вівці ситі! —
— Ведмедь зазначив
у річному звіті.
— А що крива
чисельності Овець
Упала трохи, то ж
не нанівець...

Мулові не муляє

— Не муляє мені
ніде хомут!
— Ще й хвалиться
гібридний баламут...

Сергій КОВАЛЬ.

Чернівці.

ДОШКА ПОШАНИ «КУРЕНЯ»

Порівняння двома невідомими

Михайло Сендак, голова Львівської обласної ради:

— Комуністична система ні в яке порівняння не йде з тим, що зараз коїться в нашій державі!

Від чергового:

А цікаво, з яким періодом «системи» ви порівнювали — сталінським чи брежнєвським?

Мал. Михайла САЧКА.

Слава ГФУ!..

Газета «Столичные новости»:

«Після громадянського форуму на підтримку політреформи стало ясно: люди не тільки мріють про якнайшвидше прийняття змін до Конституції, а й готові для цього піти на багато жертв».

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Від чергового:

А мені от не ясно: якщо так мріють, то чому досі немає жертв?

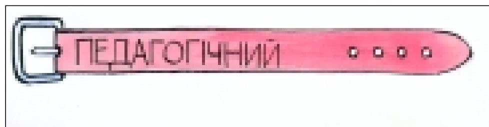
Наші стаєнні університети

Дмитро Кисельов, російський тележурналіст, ведучий на ICTV:

— Це Ярослав, мій конюх... За сумісництвом навчається в президентському університеті — я йому оплачую навчання. А стайня в мене з виходом в... Інтернет.

Від чергового:

Виходить, Кисельов усіх учить!?. От тільки за Ярослава-конюха розплачується він, а за Кисельова — конюхи-телеглядачі... Та ще й без виходу в Інтернет.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Генеральна примірка

Мал. Михайла САЧКА.

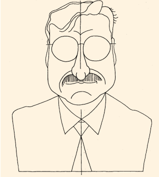
Віктор Янукович, вручаючи орден Ярослава Мудрого мерові Москви Юрію Лужкову:

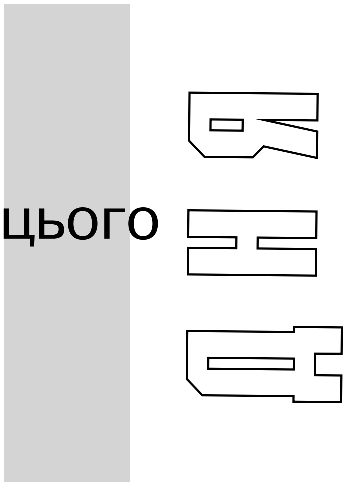
— Ви дуже по-доброму ставитесь до українців...

Від чергового:

Ви обидва найбільші в ЄЕПії добряги. Один думає, як одягти весь Крим у свою кепку, другий — як би на наші голови начепити донецьку каску...

Чергував по «Куреню» Віталій СУДДЯ.

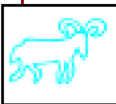

■ 1898 р. Народився глава УАПЦ патріарх Мстислав (Степан Скрипник). ■ 1938 р. Постанова ЦК КП(б) У «Про реорганізацію шкіл на Україні». Посилення русифікації народної освіти. ■ 1944 р. Одесу визволено від гітлерівців. ■ 1952 р. Народився політичний діяч Росії Григорій Явлінський. Родом зі Львова. ■ 1954 р. Створено конструкторське бюро № 586, нині «Південне». ■ 1972 р. СРСР, США та Велика Британія підписали Конвенцію про заборону виробництва бактеріологічної зброї. ■ 1995 р. Україна та Китай уклали угоди про військове та військово-технічне співробітництво.

АСТРОЛОГІЧНИЙ ПРОГНОЗ з 12 по 18 квітня 2004 року

Велику частину інформації буде від вас приховано, тож не поспішайте робити висновки. У крайньому разі, довіртеся своїй інтуїції. Можливо, через недбалість виникнуть проблеми з водою, газом або нафтопродуктами.

ОВЕН. Не вся інформація, яку ви отримаєте, буде повна і об'єктивна. Якщо можете, не призначайте на цей тиждень важливих зустрічей і не оформляйте важливих документів. Період сприятливий для роздумів, мрій, пошуку духовної літератури. Ви можете організувати процес обміну або розповсюдження інформації, використовуючи свої творчі ідеї. Вихідні проведіть у колі друзів, це допоможе зблизитися.

ТЕЛЕЦЬ. Завдяки вашим фінансовим успіхам або особливій системі духовних цінностей зросте ваш престиж, а імідж стане незвичайним або сповненим високих прагнень. Не покладайтеся на отримані протягом цього тижня фінансові дані, вони не відображатимуть цілковитої картини. Займіться добродійністю.

БЛИЗНЮКИ. Ви матимете можливість виявити рішучість і організаційний талант. Завдяки завойованому раніше успіху і авторитету відчуєте впевненість у своїх силах і зможете розв'язати нагальні питання. У цей період інформацію, що йде від вас, сприйматимуть не повністю. Спілкуючись з людьми, майте на увазі, що ваші співрозмовники можуть частину інформації не почути.

РАК. Протягом цього тижня ваше лідерство матиме закулісний характер. Вирішуючи питання, пов'язані з об'єднаними фінансами або корпоративними грошима, податками, страхуванням, спадщиною, не треба демонструвати свою волю. Використайте інтуїцію і уяву. В деяких випадках особисті та любовні справи краще тримати в таємниці. Зростає спокуса до зловживання спиртними напоями або наркотиками. Контролюйте свої бажання.

ЛЕВ. Цього тижня можете використати інтуїцію і тонке розуміння інших, успішно організувати чи брати активну участь в колективній або громадській діяльності. В цих справах візьміть на себе роль лідера. Можливо, у вас розпочнеться дружба з популярними або важливими персонами. Завдяки інтуїції і співчуттю ви можете зміцнити свої стосунки з дорогими і близькими вам людьми.

ДІВА. Ви досягнете багато чого у своїй професійній діяльності тільки в тому разі, якщо не побоїтеся взяти на себе лідерство і діятимете, орієнтуючись на свою інтуїцію. Використайте цей тиждень для поліпшення взаєморозуміння на роботі зі співробітниками і підлеглими, ви будете здатні їх зрозуміти. Інформація, що йде від начальства, буде неповна, її необхідно уточнити. Можете запланувати оздоровчі процедури.

ТЕРЕЗИ. Успіх і визнання, що до вас прийдуть цього тижня, залежать від вашого авторитету, який ви маєте у партнерів, котрі перебувають далеко або за кордоном. Для кращих успіхів у здобутті освіти чи самоосвіти послуговуйтесь уявою та інтуїцією. Можливо, що офіційні документи, отримані здалеку, надійдуть не всі.

СКОРПІОН. Вам необхідно взяти активну особисту участь у розв'язанні питань, пов'язаних зі спільними фінансами, податками, страхуванням. Під час обговорення сімейного бюджету виявіть волю і наполягайте на своєму, але зробіть це тонко, щоб не образити дружину (чоловіка). Водночас не дуже покладайтеся на отриману інформацію, довіртеся інтуїції. Через недбалість імовірні проблеми з водою, газом або іншими хімічними речовинами.

СТРІЛЕЦЬ. Цього тижня вам слід приділити особливу увагу спільній роботі з авторитетними людьми. Для вас нині партнерські та особисті зв'язки стануть засобом творчого самовираження. Під час прийняття важливих рішень необхідно враховувати думку чоловіка (дружини) або партнера, мають вони рацію чи ні — вам підкаже ваша інтуїція. Вірогідно, що вони не володітимуть усією інформацією.

КОЗЕРОГ. Вам необхідно якнайякісніше виконати доручену вам роботу, щоб досягти успіху. Коли використовуватиме свою фантазію і натхнення, то отримаєте не тільки задоволення від своєї роботи, а ще й надбавку до зарплати. Вас можуть залучити до діяльності, пов'язаної із фотографією, психологією або зі справами, що стосуються лікарень чи богоугодних закладів.

ВОДОЛІЙ. Ваші творчі пошуки або захоплення дадуть очевидні результати. Одним із них стане ваша впевненість у собі та обраному шляху. Тонке розуміння мотивів поведінки інших людей сприятиме зміцненню стосунків з ними, особливо з дітьми і коханими.

РИБИ. Цього тижня можете дізнатися про те, що раніше було невідоме або приховане від вас. Ви можете мати з цього користь, залишаючись в тіні й спостерігаючи за всім, що відбувається, збоку. Проводьте більше часу вдома, в колі близьких людей. Використайте цей період для духовного спілкування і пізнання свого внутрішнього світу.

НАРОДНИЙ КАЛЕНДАР

Хто в квітні не сіє, той у вересні не віє

11 квітня — Великдень, Пасха. Одне з найбільших християнських свят, приурочене до Воскресіння Христа. З першими сонячними променями священик сповіщає: «Христос воскрес!». Після урочистого обходу храму починають святити паски і крашанки. Потім люди розходяться по домівках, щоб сповістити про велику радість, вітаючи одне одного: «Христос воскрес!». Їм відповідають: «Воістину воскрес!», і цілуються тричі.

14 квітня — Мар'ї. Якщо на Мар'їн день повінь, то вродить густа трава; коли ж не прошумлять таловоди, то літо буде холодне і дощове.

Прикмети квітня

- Доки не розвилася жовта верба — не висаджуй у грунт будь-якої розсади.
- Повернулися з півдня перелітні кажани — прийшла справжня весна, і значних холодів не буде.
- На луках чи в лісі розпустилися золотаво-жовті дзвіночки першоцвіту — настануть теплі дні.
- Ластівки почали лаштувати гнізда — прийшло стійке тепло.
- Жайворонки зранку не співають — на дощ.

Голос України

Редактор номера Віталій СУДДЯ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 3011067. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»